

Софийски университет *Св. Климент Охридски*
Интегрален университетски център
за изследване, създаване и осигуряване качество на
електронно учене в разнообразен образователен контекст

**Анализ на резултатите
от изследването на мненията на докторанти в областта на
педагогическите изследвания и електронното обучение
от Софийски Университет „Св. Климент Охридски“
по отношение техните образователни потребности**

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Съдържание

Въведение	3
1. Параметри на изследването	3
1.1 Инструментариум на изследването	3
1.2 Характеристика на изследваната група	4
2. Резултати от анкетното проучване и обсъждане	5
2.1. Мненията на докторантите относно значението на конкретни знания, умения и компетенции за осъществяване на дисертационното изследване	5
2.2. Мнения на докторантите относно значението на конкретни знания, умения и компетенции за работата им като бъдещи изследователи и професионалисти	9
2.3. Сравнителен анализ на мненията на докторантите по отношение на знанията, уменията и компетенциите в двете области	11
2.4. Потребности от обучение на докторантите – тематични курсове	14
2.5. Предпочитани форми на обучение	16
Общи изводи от анкетното проучване	17
Приложение 1.	
Приложение 2.	
Приложение 3.	
Приложение 4.	
Приложение 5.	

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Въведение

Създаването на адекватна докторантска програма за педагогически изследвания и електронно обучение изисква детайлна информация за мненията и отношенията на съвременния докторант към съдържанието и организацията на неговата подготовка. По такъв начин се установяват неговите реални потребности от обучение и подкрепа. На тази база може да се предложи адекватна обучителна модулно-структурирана програма в областта на методологията и методиката на педагогическите изследвания в различните техни аспекти.

Проучването цели осъществяване на задълбочен анализ на мнението на докторантите по отношение на значимостта на конкретни области на знания умения и компетенции както за подготовката и защитата на техните дисертационни трудове, така и във връзка с подготовката им като бъдещи изследователи - професионалисти в областта на педагогическите науки и електронното обучение. Не по-маловажно е да се анализират и потребностите им от специализирана допълнителна подготовка в най-подходящите форми на работа с оглед осигуряването на интердисциплинна подкрепа и консултации със специалисти с различна научна експертиза. Изследването премина през следните етапи:

1. Проучване на научната литература и на опита на други университети в областта на предлагане на докторантски програми.
2. Създаване на изследователски инструментариум за проучване мненията, отношенията, нагласите и потребностите на докторантите.
3. Обработка и анализ на получените резултати.

1. Параметри на изследването

1.1 Инструментариум на изследването

Основната цел на изследването е насочена към проучване на мненията и отношенията на докторантите към съдържанието и организацията на подготовката им и установяване на конкретните потребности от обучение и подкрепа с оглед създаване на адекватна Докторантска програма в Софийски университет. Проучването е осъществено чрез анкета, която включва въпроси и твърдения, свързани с представяне на мнението на докторантите за:

- области на знания, умения и компетенции, които са важни в подготовката и защитата на дисертационния труд;
- области на знания, умения и компетенции, които са важни за подготовката на докторантите като бъдещи изследователи и професионалисти;

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: "Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

- необходимост от различни учебни дисциплини, които считат за важни за успешното осъществяване на тяхното дисертационно изследване и бъдеща кариера.

Въпросите за значимостта на основни знания умения и компетенции с оглед подготовката на дисертационните трудове и бъдещата професионална изследователска дейност, са в центъра на нашия изследователски интерес. За целта бяха дефинирани шест основни типа знания, умения и компетенции, извлечени от дългогодишния опит на Докторантското училище към Института по образование, Лондонски университет при подготовката на техните докторанти и постдокторанти. Основните категории са представени по-долу:

1. *Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта*
2. *Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст*
3. *Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването*
4. *Комуникативни умения*
5. *Работа в екип и професионални мрежи*
6. *Знания, умения и компетенции, свързани с кариерно развитие*

За всяка от категориите в анкетата са включени конкретни знания, умения и компетенции (Приложение 1.:т. 1; т. 2). Мнението на докторантите за значението на всяко от тях за подготовката на дисертацията и за бъдещата им изследователската дейност е представено чрез вербална скала: изобщо не е важно; в малка степен, в средна степен, в много голяма степен, не мога да преценя. След провеждане на изследването скалата бе видоизменена в цифрово-вербална със стойности: 1 – изобщо не е важно; 2 – в малка степен, 3 – в средна степен, 4 – в много голяма степен, 5 – не мога да преценя.

Въз основа на получените след обработка на анкетите цифрови данни бе определен коефициентът на надеждност – Кронбах алфа (α) за двата основни инструмента (Приложение 1.:т. 1; т. 2). Въз основа на резултатите от изследването по първият инструмент е определено $\alpha=0,93$, а за вторият – $\alpha=0,89$. Тази стойност е над 0,80, което определя тези два инструмента, като надеждни за измерване на мненията на докторантите, защото по литературни данни за

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

изследователски цели надеждността трябва да е поне 0,70, за да се правят изводи и сравнения за групи от популацията, тя трябва да е поне 0,80.

По отношение на дефиниране на нуждите от обучение за успешно осъществяване на дисертационните изследвания на докторантите и за тяхната професионална кариера, дадохме възможност на анкетиранията лица да избират от списък курсовете, които в най-голяма степен биха отговорили на техните потребности и интереси (Приложение 1, т. 3). За база използвахме курсове, които с успех се прилагат в програмата на Докторантското училище към Института по образование, Лондонски университет.

С оглед бъдещо обучение на докторантите от различните факултети на СУ проучихме и техните възможности и предпочитания за най-подходящите форми на обучение (Приложение 1. т. 4).

1.2 Характеристика на изследваната група

Изследването е проведено през месец април/май 2012 година. В изследването взеха участие 23 докторанти по научни направления „Педагогика” и „Педагогика на обучение по” от 6 факултета на Софийския университет „Св. Климент Охридски”, които бяха одобрени след селекция за участие като бенефициенти в Проект № BG051PO001-3.3.06/0026

Характеристика на изследваната група докторанти и демографските им особености са представени в таблица 1 и таблица 2.

Таблица 1. Характеристика на изследваната група докторанти

Факултет	Брой докторанти, участващи в изследването					
	Общо	Година на обучение			Форма на обучение	
		1	2	3	редовна	задочна
Факултет по педагогика	8	2	5	1	5	3
Факултет по начална и предучилищна педагогика	9	2	5	2	7	2
Физически факултет	2	2	0	0	-	2

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Факултет по химия и фармация	2	2	0	0	1	1
Факултет по славянски филологии	1	0	0	1	1	-
Факултет по класически и нови филологии	1	0	0	1	1	-
Общо:	23	8	10	5	15	8

Таблица 2. Демографски особености на изследваната група докторанти

	Години	Общо изследвани лица	Пол	
			мъж	жена
Възраст	Под 30	9	3	6
	31-40	10	4	6
	41-50	3	-	3
	51-60	1	-	1

2. Резултати от анкетното проучване и обсъждане

2.1. Мненията на докторантите относно значението на конкретни знания, умения и компетенции за осъществяване на дисертационното изследване

Обобщените резултати от анкетирването на докторантите са представени в таблици 1 и 2 на Приложение 2. В последните графи на таблиците са представени и медианите, изчислени върху данните от изследването.

По всички въпроси от всяка таблица изследваната група е представила общо 667 отговора. Прави впечатление, че около и над половината от тях са само в една от степените на използваната скала – „много е важно”. Стойностите на медианата също показват концентриране на отговори основно в тази степен на скалата. Това недвусмислено доказва сравнително висока хомогенност в мненията на изследваната група. Отговор „Не мога да преценя” се среща само 24 пъти в таблица 1 и 16 пъти в таблица 2. Може да се направи извод за сериозната ангажираност на докторантите както по отношение на зададените въпроси, така

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

и по отношение на ясно формирано и изразено мнение за значение на предложените типове знания, умения и компетенции.

В приложение 3 са представени групите знания, умения и компетенции подредени низходящо по брой отговори в степента „много е важно”.

В таблица 1 към това приложение са включени тези, които се отнасят до подготовката на дисертационните трудове. Ще коментираме основно групите знания, умения и компетенции, които са получили повече от половината от мненията в степента „много е важно”. Първите четири, определени като най-важни (над 80%), са от 3 различни категории.

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта:

- Знания за изследователските методологии, подходи, методи и тяхната релевантност по отношение на конкретната научна област и изследване.

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването:

- дефиниране на цели, задачи и етапи на изследването и приоритизиране на дейностите по тяхното изпълнение;
- проектиране и приложение на набор от изследователски инструменти за събиране и сравняване на данни чрез използване на подходящи източници и техники/технологии.

Категория – Комуникативни умения:

- Умения за изграждане на цялостна аргументация, ясно и структурирано изразяване на идеите си пред различна аудитория

Изследваната група определя като най-важни за работата по дисертационния труд умения, свързани с ефективно управление на дисертационното изследване – ясното поставяне на целите и задачите, свързването им с определени методологии, методи и подходи за изследователска дейност и съответните им инструменти и техники за събиране на данни. От значение за тях са също уменията, отнасящи се до представяне на изследователските идеи пред различна по характер аудитория. Тези четири групи знания, умения и компетентности в по-голяма степен се свързват с практическата реализация на дисертационното изследване, а не с теоретичните концептуални основи на изследванията в образованието. От таблица 1 се вижда, че по-голямата част от докторантите са в етапа на планиране и реализация на своите изследвания – първа и втора година на обучение – и практическите проблеми са по-актуални за тях. Данните показват, обаче, че тези групи са много важни или средно важни и за докторантите, които се обучават вече трета година.

Като втора група могат да са обособят знанията, уменията и компетенциите, за които от 15 до 17 изследвани докторанти (от 65% до 80%) са посочили мнения „много е важно”. Те се отнасят до три категории:

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта:

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Знания

1.1. за най-новите теоретични и теоретико-приложни постижения в неговата и в свързаните с нея научни области

Умения:

1.3. да идентифицира и формулира научноизследователски проблеми

1.6. да анализира и оценява критично собствените си изследователски резултати, както и тези на други изследователи

1.7. да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях

Категория – Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст

2.1. за контекста – на национално и международно ниво – в който се извършват изследванията

2.3. за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област

Категория – Комуникативни умения:

4.1. ясен и подходящ за конкретна цел стил на академично писане – научен доклад, публикация, теза

4.3. конструктивна и убедителна защита на резултатите от своето изследване по време на семинари и изпити

Прави впечатление, че мненията на докторантите са фокусирани към голяма част от специфичните за изследователската дейност знания, умения и компетенции от първата категория. Тук се откроява значението, което те придават, на критичното отношение към своите изследвания и тези на другите изследователи и необходимостта от критична рефлексия върху собствените постижения. Критичното мислене включва преди всичко система от трансверсални умения, които могат да се формира с целенасочена дейност. Прегледът на учебни планове на магистърски програми в професионалните области Педагогиката и Педагогика на обучението по... показва, че в тях не са предвидени учебни дисциплини, които се отнасят до формиране на тези умения. От друга страна развитието на критично мислене може да се осъществява в различни учебни дисциплини, предполагащи по един или друг начин анализ на литературни източници, създаване и оценяване на теоретични разработки и изследователски практически проекти. Във връзка с това при планиране на обучението на докторантите по настоящия проект е необходимо в учебни дисциплини да се предвидят възможности за развитие на тези особено важни за изследователската практика и за целевата група умения.

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Докторантите оценяват сравнително високо значението на спецификата на контекста, в който се осъществява тяхното изследване. В това число те включват както международните, така и институционалните стандарти за изследователска практика. От анкетиранията лица (15-16 на брой) посочват тези групи знания и разбиране, като много важни. В същото време част от тях (6-7) считат, че тези проблеми са средно важни, а двама дори подчертават, че знанията и разбирането за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област не са от особено значение. Тези мнения са дадени от докторанти в различни етапи на обучение. Те могат да се свържат или с много добро познаване на тези стандарти и съответно естественото им включване в работата на докторантите или с negliжиране на този особено важен за практиката проблем на образователните изследвания у нас, чието решение е основа и за по-широко разпространение на изследователските резултати на българските учени в тази област в европейски и световен мащаб.

Изследваната група докторанти определя като особено значими също и умения свързани с академичното писане и презентирание на научни резултати. Европейската и световната практика в областта на социалните науки показва, че тези умения са основни за работата на докторантите и за тях се отделят специализирани курсове. Представеното тук мнение на групата кореспондира и със значението, което те придават, на Академичното писане и Академичното публикуване като учебни дисциплини в следващите въпроси (Приложение 5, таблици 1 и 2).

Като трета група значими знания, умения и компетенции ще коментираме тези, които са определени като „много важни” от 12 до 14 от изследваните лица (от 50% до 65%). Те се отнасят към следните категории:

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта

1.4. Умения за оригинално, независимо и критично мислене

1.5. Умения да разработва теоретични идеи

Категория – Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст

2.2. на проблемните области, свързани с правата на другите изследователи, както и на други хора, които може да бъдат засегнати от изследванията, като напр. конфиденциалност, етични проблеми, плагиатство, авторски права, злоупотреби, собственост върху данни, както и изискванията на Закона за защита на данните

2.6. за академичната и пазарна приложимост на резултатите от своето изследване

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

3.3. за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация

Категория – Работа в екип и професионални мрежи

5.2. Умения за създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност

5.3. Умение за изслушване, даване и получаване на обратна връзка

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с кариерно развитие

6.1. Знания, умения и компетенции за определяне на реалистични и постижими кариерни цели

Тук бихме искали да коментираме на първо място мнението на докторантите за знанията и разбирането за правата на другите изследователи, както и на други хора, които може да бъдат засегнати от изследванията. Тези знания са определени като много важни от 13 изследвани лица, от 5 като средно важни, за четирима те са важни в малка степен и 1 няма мнение по този въпрос. Тези аспекти се отнасят в много голяма степен до етиката на изследователя, както по отношение на другите изследователи и уважение на техния авторски труд, така и по отношение на обектите на изследванията в социалните науки – отделните хора, с техните характеристики и особености и качеството на изследванията в образованието, чието първо изискване е да не се нанасят вреди на участващите лица в процеса на изследване. От разпределението на отговорите на докторантите става ясно, че 9 от тях не придават съществено значение на този аспект от подготовката на докторанта. Като се има предвид значението на тази проблематика за изследователската практика в образованието и за рецензирането и публикуване на резултатите от тях в престижни научни издания, може да се каже, че тези въпроси трябва да залегнат в обучението на докторантите и в предвидената за това учебна програма по настоящия проект.

Релевантната надеждна информация за развитието на съответната област на изследване и постиженията на учените в тази област е в основата на всяко научно изследване. Някои от изследваните докторанти вече ясно са осъзнали този факт, но за друга една трета от докторантите, знанията и компетенциите в тази област за важни в малка или средна степен, като това вероятно се дължи на сравнително краткият им опит в изследователската практика и недооценяване на значението на този аспект от научната работа.

Девет от предложените двадесет и девет групи знания, умения и компетенции в шестте категории са получили по-малко от половината мнения в степента „много е важно”. Изследваната група е на мнение, че най-малко значение за дисертационното изследване имат

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

онези знания и компетенции, които са свързани с кариерно развитие. Неочакван за нас е резултатът по отношение на знанията и компетенциите за използване на информационните технологии в образователните изследвания, въпреки че по-голямата част от участващите в изследването докторанти са под 40-годишна възраст и голямата част от съзнателната им дейност е преминала в „компютърната ера“. За съжаление знанията и разбирането за проблемите, свързани със здравето и сигурността при научно-изследователската работа и отговорно отношение към тях се оценяват от докторантите като малко или средно значими. Тези знания имат отношение към планирането и обема на изследователската работа в разумни рамки, които ще съхранят и мотивацията, и здравословното състояние на изследователя, и ще му позволят да се чувства удовлетворен в най-голяма степен от своята работа.

2.2. Мнения на докторантите относно значението на конкретни знания, умения и компетенции за работата им като бъдещи изследователи и професионалисти

Втората област на изследването обхваща проучване на мнението на докторантите за същите групи знания, умения и компетенции, но от гледна точка на значението им за бъдещата им професионална изследователска работа (таблица 2 на Приложение 3). Анализът показва, че 27 от общо 29 групи знания умения и компетенции са определени като много важни от повече от половината изследвани лица. От резултатите става ясно, че докторантите имат различно мнение за тяхната значимост за разработване и представяне на дисертацията и за професионалната реализация.

С най-висок приоритет (с 19-21 мнения „много е важно“, над 80%) са десет групи знания, умения и компетенции от трите категории:

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта

Знания:

- 1.1. за най-новите теоретични и теоретико-приложни постижения в неговата и в свързаните с нея научни области
- 1.2. за изследователските методологии, подходи, методи и тяхната релевантност по отношение на конкретната научна област и изследване

Умения:

- 1.3. да идентифицира и формулира научноизследователски проблеми
- 1.7. да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването

- 3.1. за дефиниране на цели, задачи и етапи на изследването и приоритизиране на дейностите по тяхното изпълнение
- 3.2. свързани с проектиране и приложение на набор от изследователски инструменти за събиране и сравняване на данни чрез използване на подходящи източници и техники/технологии
- 3.3. за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация

Категория – Комуникативни умения

- 4.1. за ясен и подходящ за конкретна цел стил на академично писане – научен доклад, публикация, теза
- 4.2. за изграждане на цялостна аргументация и ясно и структурирано изразяване на идеите си пред различна аудитория
- 4.3. за конструктивна и убедителна защита на резултатите от своето изследване по време на семинари и изпити

Може да се отбележи, че за разлика от предходната област в този случай докторантите оценяват значението както на практико-приложната подготовка, така и на теоретичната база, върху която се реализират изследванията. В тези, определени като най-значими групи знания, умения и компетенции (с над 80% от мненията), не попадат групи от категориите, свързани с изследователския контекст, с работа в екип и професионални мрежи, с кариерно развитие. Те са особено важни за ефективната и пълноценна професионална реализация на изследователите в образователната сфера.

Според резултатите от анкетата други 9 групи знания, умения и компетенции са получили 15-18 мнения „много е важно” (65%-80% от мненията). Те са разпределени в 5 категории:

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта

Умения:

- 1.4. за оригинално, независимо и критично мислене
- 1.5. да разработва теоретични идеи
- 1.6. да анализира и оценява критично собствените си изследователски резултати, както и тези на други изследователи

Категория – Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

2.3. за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването

3.4. Знания, умения и компетенции за използване на информационни технологии по подходящ начин за управление на бази данни, запис и представяне на информация

Категория – Работа в екип и професионални мрежи

Разбиране за:

5.1. въздействието на поведението си върху другите, когато работи в екип

Умения за:

5.2. създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност

5.3. изслушване, даване и получаване на обратна връзка

Категория – Кариерно развитие

6.2. Знания, умения и компетенции за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на своята заетост

Трябва да се отбележи, че в тези определени като значими групи знания, умения и компетенции (с над 65% от мненията) отново не попада по-голям брой групи от категориите, свързани с изследователския контекст. Явно една част от докторантите не оценява в достатъчна степен важността на проблемите свързани с:

- контекста – на национално и международно ниво – в който се извършват изследванията;
- с авторските права на другите изследователи, плагиатството и етичните проблеми на образователните изследвания;
- значението на финансирането и на практическата приложимост на резултатите от тези изследвания.

Предвид важността на тези проблеми и широкото им обсъждане в световен мащаб, според нас, те трябва да бъдат застъпени в учебните програми на докторантското училище.

Въпреки че, в тази част на анкетата докторантите представят мнение за това, кои групи знания, умения и компетенции са важни за подготовката им като бъдещи изследователи една трета от тях не дават висок приоритет на групи, свързани с категорията – Кариерно развитие:

- за определяне на реалистични и постижими кариерни цели
- разбиране на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

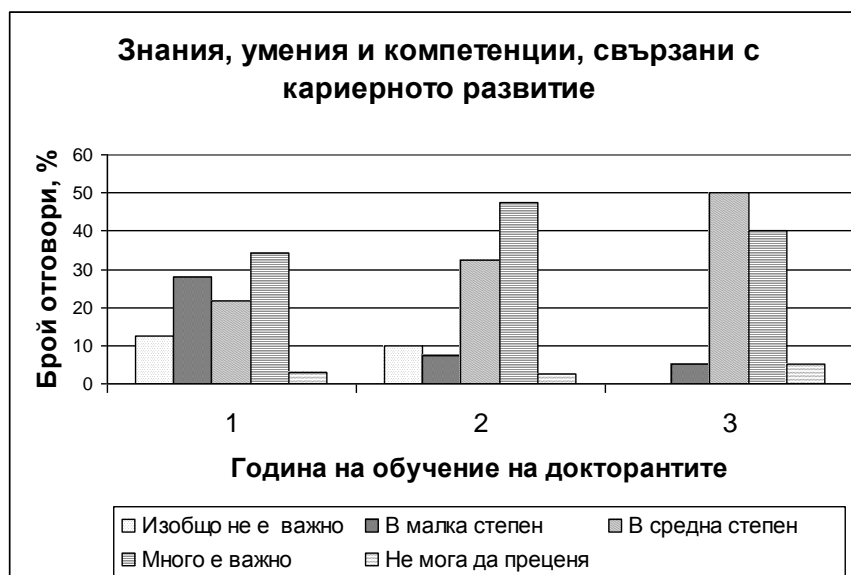
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

- за представяне на своите умения, лични качества и опит посредством ефективно разработване на автобиография, кандидатури и представяне на интервюта.

За нас беше интересно да се проследи съществува ли зависимост между етапа на обучение на докторантите и отговорите, които те са представили по категорията – Кариерно развитие (фигура 1). Както се вижда от графиката и съвсем закономерно, тези групи не са от особено значение за голяма част от докторантите първа година, изненадващо е обаче, че и по-голяма част от тези, които се обучават вече трета година, също не придават голям приоритет на тази категория.

Фиг. 1. Брой отговори (в %) по степени, представени от докторантите в различен етап на обучението им по категорията – Кариерно развитие.

2.3. Сравнителен анализ на мненията на докторантите по отношение на знанията, уменията и компетенциите в двете области

За нас беше интересно да направим сравнителен анализ между мненията на изследваните лица по отношение на типовете знания, умения и компетенции, които те считат като много важни за защитата на техните дисертации и съответно за подготовката им като бъдещи изследователи и професионалисти. Като цяло се наблюдава обща тенденция на приоритизиране на подготовката, която докторантите отдават като на бъдещи изследователи и професионалисти, отколкото на подготовката, необходима за написване и успешна защита на

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

дисертационния труд (Приложение 4). Също така анкетираните свързват подготовката си като докторанти с придобиването на практико-приложни умения, а академичните са отнесени към подготовката им за бъдещи професионални изследвания.

При конкретизиране на сравнението приехме, че разлика в мненията в двете области повече от 15% (3 мнения) в степента „много е важно” е значителна и ще бъде коментирана.

От Приложение 4 се вижда, че тук попадат 10 групи знания, умения и компетенции, като най-малката разлика е 4 мнения, а най-голямата – 9 мнения. Ще коментираме различията по основните категории.

Категория – Изследователски знания, умения и компетенции на докторанта

От тази категория със сравнително ниска разлика от 4 мнения са две групи умения:

- 1.4. за оригинално, независимо и критично мислене
- 1.7. да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях

И в двата случая докторантите считат, че те са по-важни за тяхната професионална работа. Но за подготовката на един успешен докторант има високи изисквания към формиране на метакогнитивни умения, към умения да докладва регулярно за напредъка си и да има изградени умения за саморефлексия. Като се има предвид, че те са важни както за успешна докторантура, така и за бъдещата научна кариера, трябва да се работи за развитието на рефлексивно и критично мислене у докторантите.

Категория – Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст

От тази категория различия в мненията се наблюдават при групата:

- 2.5 Знание и разбиране за финансовите аспекти на изследователската дейност и оценяването на нейното качество и ефективност.

Изследваните докторанти считат, че този въпрос е от значително по-голяма важност за професионалната работа, отколкото за работата по дисертационното изследване (разликата е 6 мнения, повече от 25%). Критериите за качество на изследванията вероятно анкетираните лица приемат повече като отговорност на научните ръководители, но и самите докторанти трябва да ги познават и прилагат в своята работа. При създаването на обща докторантска програма по педагогически изследвания трябва да се обърне внимание и на финансовия аспект за подкрепа на докторантските изследвания. В този смисъл е наложителна необходимостта за насочване на докторантите към финансиране от различни източници. Това би възпитало финансова дисциплина и предприемчивост.

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с ефективно управление на изследването

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

3.3. Знания, умения и компетенции за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация

3.4. Знания, умения и компетенции за използване на информационни технологии по подходящ начин за управление на бази данни, запис и представяне на информация

По тези две групи знания, умения и компетенции се наблюдават разлики от 4, 5 мнения в полза на професионалната реализация. Може да се каже, че в съвременните условия те са и много пряко свързани, защото откриването на релевантна на изследването информация, нейното, структуриране, обработване и представяне предполага в голяма степен използването на информационни технологии. Мненията на анкетираните поражда някои интересни въпроси като например: Дали и доколко успешният докторант ще бъде подготвен като изследовател след защитата на дисертацията? Доколко би било успешно едно изследване, в което данните не са обработени и представени по-подходящ или адекватен начин?

Категория – Комуникативни умения

В тази категория с разлика от 6 мнения е само групата, отнасяща се до:

4.5. Умения за ефективна подкрепа на обучението на другите при участие в обучителни и наставнически дейности

Във всички останали групи умения от тази категория, анкетираните отдават необходимото им значение и в двете области, с лек превес при подготовката им на бъдещи изследователи професионалисти.

Категория – Работа в екип и професионални мрежи

Разлика в мненията на докторантите за знанията, уменията и компетенциите от тази категория се очертават в групите:

5.1. Разбиране за въздействието на поведението си върху другите, когато работи в екип

5.2. Умения за създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност

За нас беше интересно да установим какво е отношението на докторантите към екипната работа и по-конкретно как те възприемат ефекта от въздействието на собственото си поведение върху другите членове на екипа при съвместни научноизследователски дейности. И тук отново тяхното мнение е, че тези умения са по-важни за бъдещата им работа на изследователи професионалисти (15 на брой), отколкото за подготовката за защита на дисертацията (6 на брой). Това е предпоставка за своеобразна самоизолация на докторанта от професионалната общност, тъй като връзката научен ръководител – докторант, сама по себе си не изчерпва източниците на методическа или педагогическа подкрепа при неговата подготовка, а също така екипната и проектна работа е незаменима (вкл. от гледна точка на

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

социалния конструктивизъм) за придобиването на редица изследователски умения и опит. От една страна външните експерти и колегите докторанти също следва да играят важна роля във подготовката на дисертацията, спомагайки идейно и критично за подготовката и защитата на труда, а от друга те са източник на ценна обратна връзка и база за сравнение на докторанта, за да се равнява по стандартите в дадена научна област.

Категория – Знания, умения и компетенции, свързани с кариерно развитие

В тази категория по-значителни различия в мненията на анкетирания са в групите:

6.2. Знания, умения и компетенции за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на своята заетост

6.3. Разбиране на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди

Изследването показва, че по отношение на мнението на докторантите за тяхното кариерно развитие те отново отдават по-голямо значение на редица ключови знания, умения и компетенции по отношение на тяхната подготовка за бъдеща научноизследователска работа, а не за настоящия дисертационен труд. Само 9 от тях считат, че уменията за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на личната заетост са важни за докторантурата, докато по отношение на професионалната им подготовка, като те смятат, че този тип умения са много важни (16 на брой).

Подобна тенденция се наблюдава и по отношение на разбирането на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди. Анкетирания отново им отдават по-голямо значение при подготовката си за изследователи професионалисти. Но за разлика от предходния въпрос тук по-малка част от анкетирания лица (6 на брой) определят значимостта на тези умения за тяхната докторантура.

2.4. Потребности от обучение на докторантите – тематични курсове

Успешното осъществяване на дисертационните изследвания на докторантите и по-нататъшното им професионално кариерно развитие в рамките на докторантското училище е свързано и с подбор на подходящи курсове. За тази цел на анкетирания лица се даде възможност от списък с дисциплини да посочат тези, които в най-голяма степен биха отговорили на техните потребности и интереси (Приложение 5). За основа са използвани курсове, които с успех се прилагат в програмите на докторантското училище към Института по образование, Лондонски университет.

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Както се вижда от таблица 3 като най-предпочитани дисциплини за подготовка на дисертационния труд анкетираните (между 20 и 23 докторанти) посочват тези, които са свързани с емпиричната му част, а именно: Концептуализиране и дизайн на изследването; Събиране и анализ на данни; Качествени изследвания и анализ; Количествени изследвания и анализ; Теоретични изследвания; Експериментални изследвания; Разработване на дисертационен труд; Сравнителни изследвания. Подчертан интерес изследваните лица проявяват и по отношение на курсовете, свързани с формиране на знания и умения за писане на академичен текст – Академично писане и Академично публикуване. Трябва да отбележим, че докторантите определено оценяват необходимостта от тези курсове, не само във връзка с изработването на дисертационното изследване, но и за тяхната бъдеща кариера. Не е за пренебрегване и интереса към дисциплината „Етични аспекти на изследователската дейност” (общо 19 от 23 докторанти). Тук трябва да отбележим, че в първата част на анкетата компетенциите, формиращи се чрез тази дисциплина от категорията – Знания и разбиране, свързани с изследователския контекст, не са оценени като най-значими от изследваните докторанти. Вероятно тук можем да отчетем и влиянието на анкетата, като провокираща техния интерес към тези въпроси.

Както беше отбелязано в предходния анализ докторантите не отдават в голяма степен значение на знанията, уменията и компетенциите, свързани с използване информационните технологии. Само 11 от тях ги бяха определили като много важни за докторантското им изследване. Въпреки това, за 22 –ма от тях курса ”Използване на информационни технологии в изследователската дейност” е предпочитан.

От проведеното проучване много ясно се очертава тенденцията в избора на докторантите, за необходимите им знания и умения конкретно за разработване на дисертационното изследване, което е продиктувано и от темите на дисертационните им изследвания. В същото време диференцират и оценяват важността и на курсове, свързани с професионалното и кариерното им развитие (Дизайн на университетски курс и „Интегриране на ИКТ в преподаването и ученето във висшето образование Кариерно развитие на изследователя: планиране на вашата кариера вън от университета, Интервюто: как да се представим добре? В преследване на нова работа: автобиография и форми за кандидатстване).

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Таблица 3. Дисциплини, които са определени от докторантите като важни за подготовката на тяхната дисертация и тяхната бъдеща кариера.

Учебна дисциплина	Важна за дисертационното изследване (брой отговори)	Важна за бъдещо професионалното развитие (брой отговори)
Търсене на информация и литературни източници	23	20
Концептуализиране и дизайн на изследването	22	16
Събиране и анализ на данни	23	19
Качествени изследвания и анализ	22	20
Количествени изследвания и анализ	22	18
Теоретични изследвания	21	18
Анализ на мултимодални текстове	13	11
Изследване на индивидуален случай	12	16
Етнографски изследвания	4	4
Експериментални изследвания	20	21
Разработване на дисертационен труд	22	13
Сравнителни изследвания	20	21
Феминизмът и научните изследвания	1	1
Философски изследвания	9	7
Изследователски методи в историческите изследвания	5	5
Изследвания в музеите	4	4
Академично писане	21	21
Академично публикуване	21	20
Етични аспекти на изследователската дейност	19	18
Финансиране на вашата докторантура	14	13
Управление на изследователски проекти	16	17
Кариерно развитие на изследователя: планиране на вашата кариера във от университета	4	15
Интервюто: как да се представим добре?	11	17

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

В преследване на нова работа: автобиография и форми за кандидатстване	9	18
Използване на информационни технологии в изследователската дейност	22	21
Оценяване на ученето	19	17
Дизайн на университетски курс	10	19
Интегриране на ИКТ в преподаването и ученето във висшето образование	13	18
Учене в малки групи	11	16

2.5. Предпочитани форми на обучение

С оглед предстоящото обучение на докторантите от различните факултети на СУ проучихме техните възможности и предпочитания за най-подходящите форми на обучение. От представените мнения (таблица.4..) става ясно, че за мнозинството от тях най-предпочитани са:

- кратки присъствени обучителни сесии/курсове (няколко часа на ден)
- достъп до онлайн библиотечни ресурси и периодика
- полудневни присъствени обучителни сесии/курсове онлайн обучение/курсове

Като по-неподходящи начини на обучение анкетираните определят:

- предоставяне на Интернет ресурси за самообучение
- онлайн дискусии/общности

Таблица 4. Предпочитани форми на обучение

Начин на обучение	Брой отговори
кратки присъствени обучителни сесии/курсове (няколко часа на ден)	11
достъп до онлайн библиотечни ресурси и периодика	11
полудневни присъствени обучителни сесии/курсове	9
онлайн обучение/курсове	9
присъствени дискусии и обсъждания	7
целодневни присъствени обучителни сесии/курсове	5
кратки самообучения (чрез интерактивни електронни ръководства/тюториали)	5

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: "Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Софийски университет Св. Климент Охридски
Интегрален университетски център
за изследване, създаване и осигуряване качество на
електронно учене в разнообразен образователен контекст

от типа „Как да...”)	
достъп до литература „офлайн” (в библиотеки, чрез предоставяне на книги)	5
чрез предоставяне на Интернет ресурси за самообучение	4
онлайн дискусии/общности	3
други (моля, опишете в свободен текст по-долу)	1

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Общи изводи от анкетното проучване

На база на проведеното анкетно проучване можем да направим следните основни изводи:

- Докторантите ясно очертават потребността от важни за тях знания, умения и компетенции, свързани с дисертационните им изследвания и подготовката им като изследователи и професионалисти. За отбелязване е, обаче, че те оценяват като по-важна (с много малки изключения) подготовката си в професионална посока спрямо подготовката си, свързана с написване и защита на дисертация.
- Проучването очертава приоритетните дисциплини, необходими за техните дисертационни изследвания. Това предполага разработване на цялостна програма за обучение на докторантите във всички области на педагогическите изследвания: методология, методи за събиране и анализ на количествени и качествени данни, академично писане и публикуване, представяне на резултатите от научното изследване и т.н.
- Представените от докторантите мнения ясно показват, че в подготовката им е необходимо включване на широк кръг експерти, работещи в областта на педагогическите изследвания - вътрешни и външни от други университети и от чужбина. Това ще направи тяхното обучение релевантно на съвременните изисквания.
- Необходима е финансова подкрепа за закупуване на научна литература, осъществяване на научни изследвания, участие в изследователски проекти, излизане пред международната научна общност.

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: "Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Приложение 1: Анкетна карта

ОЦЕНКА НА КУРС ОТ ДОКТОРАНТСКОТО УЧИЛИЩЕ В ОБЛАСТТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЕЛЕКТРОННОТО ОБУЧЕНИЕ НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Вашиите напълно анонимни оценки и коментари ще бъдат използвани:

- за да дадат представа за удовлетворяването/неудовлетворението на вашите очаквания относно курса;
- за обратна връзка с преподавателя (да добие представа доколко е изпълнил/а целите и задачите, които си е поставял/а);
- за усъвършенстване на подбора на предлаганите курсове и подобряване работата на Докторантското училище.

Название на курса:

.....

Преподавател:

.....

Семестър/година:

1. Доколко и с какво съдържанието на курса Ви беше
полезно?

- за формиране на методологически знания

.....

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.
Инвестира във вашето бъдеще!

- за формиране на специфични изследователски знания и компетенции

.....

.....

- за формиране на знания и компетенции за кариерното ми развитие

.....

.....

- за формиране на академични знания и компетенции

.....

.....

- за формиране на комуникативни умения и компетенции

.....

.....

- дава ли курсът нови познания в сравнение с бакалавърската и магистърската степен

.....

.....

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.
Инвестира във вашето бъдеще!

2. Организация и провеждане на курса

Моля отбележете своето мнение като маркирате клетката, чието съдържание в най-голяма степен съответства на него.

Този курс:

- 1 означава, че определено сте съгласни
- 2 означава, че сте съгласни, но с известна резервираност
- 3 означава, че се колебаете да отговорите
- 4 означава, че не сте съгласни
- 5 означава, че определено не сте съгласни

		1	2	3	4	5
2.1	Има установени конкретни изисквания и стандарти за оценяване, което улеснява работата ми					
2.2	Предоставя добри възможности за избор по отношение на съдържанието в изучаваната област					
2.3	Преподавателят мотивира обучаемите да дадат всичко от себе си					
2.4	Натоварването е прекалено голямо					
2.5	Лекторът често създават впечатлението, че не знае много повече от обучаемите					

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.
Инвестира във вашето бъдеще!

2.6	Обикновено имам ясна идея какво се очаква от мен в този курс						
2.7	Преподавателят отделя много време за коментиране работата на обучаемите						
2.8	За да се справя добре в този курс, всичко от което се нужда е добра памет						
2.9	Курсът очевидно ме поощрява да развивам колкото се може повече личният си академичен и изследователски интерес						
2.10	Струва ми се, че учебната програма се опитва да покрие прекалено много теми						
2.11	Обучаемите имат значителен избор върху това как да учат в този курс						
2.12	Преподавателят изглежда по-заинтересован от установяване на запаметената информация, отколкото от разбраната и осмислената						

2.13	Често е трудно да открия какво се очаква от мен по време на курса						
2.14	Преподавателят полагат истински усилия да установи трудностите, които обучаемите могат да срещнат в своята работа						
2.15	На обучаемите се дава голям избор върху задачите, които трябва да изпълнят						
2.16	Преподавателят обикновено оказва индивидуална помощ в процеса на напредъка на обучаемите						
2.17	Целите на този курс не са дадени много ясно						
2.18	По време на обучението в този курс изпитвам голямо напрежение и стрес						
2.19	Обратната връзка за работата на студентите обикновено се осигурява редовно и навременно						
2.20	Преподавателят не показва истински интерес към това, което казват и						

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.
 Инвестира във вашето бъдеще!

	правят обучаемите						
2.21	Този курс наистина се опитва да извлече най-доброто от обучаемите						
2.22	Знанията и уменията, придобити в този курс имат голяма стойност за бъдещата ми професионална реализация						
2.23	В този курс обучаемите сами допринасят за конструиране на съдържанието						

.....

.....

.....

1. Имаше ли полза за Вас от контактите с докторанти от други специалности, с които се запознахте по време на курса? Ако да, моля опишете в какво се състоеше тя?

.....

.....

3. Намирам общото ниво на преподаване:

- прекалено общо и неинтересно;
- без диалогичност и дебати;
- достъпно и полезно;
- задълбочено; новаторско и стимулиращо

2. Препоръки към курса/преподавателя:

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.
Инвестира във вашето бъдеще!

Приложение 2

Таблица 1. Резултати от обработката на анкетните карти – мнения на докторантите за важноста на групите знания умения и компетенции за подготовката и защитата на дисертационния труд

Знания, умения и компетенции	Брой отговори по степени на значимост					Медиана
	1. Изобщо не е важно	2. В малка степен	3. В средна степен	4. Много е важно	5. Не мога да преценя	
1.1.	0	1	5	17	0	4,00
1.2.	0	0	4	19	0	4,00
1.3.	1	0	6	16	0	4,00
1.4.	1	4	4	13	1	4,00
1.5.	1	2	5	13	2	4,00
1.6.	1	0	7	15	0	4,00
1.7.	1	1	4	17	0	4,00
2.1.	0	0	7	15	1	4,00
2.2.	0	4	5	13	1	4,00
2.3.	0	2	4	16	1	4,00
2.4.	3	7	6	5	2	3,00
2.5.	2	4	8	7	2	3,00
2.6.	0	2	7	13	1	4,00
3.1.	1	0	3	19	0	4,00
3.2.	0	0	2	20	1	4,00
3.3.	0	2	7	14	0	4,00
3.4.	1	1	9	11	1	4,00
4.1.	0	3	4	16	0	4,00
4.2.	0	1	3	19	0	4,00
4.3.	0	0	7	16	0	4,00
4.4.	3	0	5	11	4	4,00
4.5.	4	1	7	8	3	3,50
5.1.	2	4	10	6	1	3,00
5.2.	1	3	5	14	0	4,00
5.3.	1	3	6	13	0	4,00

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Софийски университет *Св. Климент Охридски*
Интегрален университетски център
за изследване, създаване и осигуряване качество на
електронно учене в разнообразен образователен контекст

6.1.	2	2	7	12	0	4,00
6.2.	2	3	9	9	0	3,00
6.3.	2	3	9	6	3	3,00
6.4.	2	5	5	11	0	3,00
Общо:	31	58	170	384	24	
Общо %:	5	9	25	58	4	

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Таблица 2. Резултати от обработката на анкетните карти – мнения на докторантите за важноста на групите знания умения и компетенции за подготовката им като бъдещи изследователи и професионалисти

Знания, умения и компетенции	Брой отговори по степени на значимост					Медиана
	Изобщо не е важно	В малка степен	В средна степен	Много е важно	Не мога да преценя	
1.1.	0	0	4	19	0	4,00
1.2.	0	0	2	21	0	4,00
1.3.	1	0	3	19	0	4,00
1.4.	1	0	4	17	1	4,00
1.5.	1	0	7	15	0	4,00
1.6.	0	1	4	18	0	4,00
1.7.	1	0	1	21	0	4,00
2.1.	0	0	8	14	1	4,00
2.2.	0	3	8	11	1	4,00
2.3.	0	2	5	15	1	4,00
2.4.	1	2	9	8	3	3,50
2.5.	1	0	7	13	2	4,00
2.6.	0	0	9	13	1	4,00
3.1.	2	0	1	20	0	4,00
3.2.	1	0	2	19	1	4,00
3.3.	1	0	3	19	0	4,00
3.4.	0	0	4	18	1	4,00
4.1.	0	0	4	19	0	4,00
4.2.	0	0	2	21	0	4,00
4.3.	0	0	4	19	0	4,00
4.4.	1	1	7	12	2	4,00
4.5.	2	1	6	14	0	4,00
5.1.	2	0	5	15	1	4,00
5.2.	1	0	4	18	0	4,00
5.3.	0	0	7	16	0	4,00
6.1.	1	0	9	13	0	4,00
6.2.	1	1	5	16	0	4,00
6.3.	1	1	7	12	2	4,00

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Софийски университет *Св. Климент Охридски*
Интегрален университетски център
за изследване, създаване и осигуряване качество на
електронно учене в разнообразен образователен контекст

6.4.	1	2	6	14	0	4,00
Общо:	20	14	147	469	17	
Общо, %	3	2	22	70	3	

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Приложение 3

Таблица 1. Ранжиране на групите знания, умения и компетенции необходими за подготовката и защитата на дисертационния труд според мненията по степента „много е важно”

№	Знания, умения и компетенции, необходими за подготовка на докторантите и защитата на дисертационния труд	Брой отговори по степени на значимост*				
		1	2	3	4	5
3.2.	Знания умения и компетенции, свързани с проектиране и приложение на набор от изследователски инструменти за събиране и сравняване на данни чрез използване на подходящи източници и техники/технологии	0	0	2	20	1
1.2.	Знания за изследователските методологии, подходи, методи и тяхната релевантност по отношение на конкретната научна област и изследване	0	0	4	19	0
3.1.	Знания, умения и компетенции за дефиниране на цели, задачи и етапи на изследването и приоритизиране на дейностите по тяхното изпълнение	1	0	3	19	0
4.2.	Умения за изграждане на цялостна аргументация и ясно и структурирано изразяване на идеите си пред различна аудитория	0	1	3	19	0
1.1.	Знания за за най-новите теоретични и теоретико-приложни постижения в неговата и в свързаните с нея научни области	0	1	5	17	0
1.7.	Умения да да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях	1	1	4	17	0
1.3.	Умения да идентифицира и формулира научноизследователски проблеми	1	0	6	16	0
2.3.	Знания и разбиране за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област	0	2	4	16	1
4.1.	Умения за ясен и подходящ за конкретна цел стил на академично писане – научен доклад, публикация, теза	0	3	4	16	0
4.3.	Умения за конструктивна и убедителна защита на резултатите от своето изследване по време на семинари и изпити	0	0	7	16	0
1.6.	Умения да анализира и оценява критично собствените си изследователски резултати, както и тези на други изследователи	1	0	7	15	0

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

2.1.	Знания и разбиране за контекста – на национално и международно ниво – в който се извършват изследванията	0	0	7	15	1
3.3.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация	0	2	7	14	0
5.2.	Умения за създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност	1	3	5	14	0
1.4.	Умения за оригинално, независимо и критично мислене	1	4	4	13	1
1.5.	Умения да разработва теоретични идеи	1	2	5	13	2
2.2.	Знание и разбиране на проблемните области, свързани с правата на другите изследователи, както и на други хора, които може да бъдат засегнати от изследванията, като напр. конфиденциалност, етични проблеми, плагиатство, авторски права, злоупотреби, собственост върху данни, както и изискванията на Закона за защита на данните	0	4	5	13	1
2.6.	Знание и разбиране за академичната и пазарна приложимост на резултатите от своето изследване	0	2	7	13	1
5.3.	Умение за изслушване, даване и получаване на обратна връзка	1	3	6	13	0
6.1.	Знания, умения и компетенции за определяне на реалистични и постижими кариерни цели	2	2	7	12	0
3.4.	Знания, умения и компетенции за използване на информационни технологии по подходящ начин за управление на бази данни, запис и представяне на информация	1	1	9	11	1
4.4.	Умения за подпомагане на общественото разбиране в изследваната от него/нея област	3	0	5	11	4
6.4.	Знания, умения и компетенции за представяне на своите умения, лични качества и опит посредством ефективно разработване на автобиография, кандидатури и представяне на интервюта	2	5	5	11	0
6.2.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на своята заетост	2	3	9	9	0
4.5.	Умения за ефективна подкрепа на обучението на другите при участие в обучителни и наставнически дейности	4	1	7	8	3
2.5.	Знание и разбиране за финансовите аспекти на изследователската дейност и оценяването на нейното качество и ефективност	2	4	8	7	2

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

5.1.	Разбиране за въздействието на поведението си върху другите, когато работи в екип	2	4	10	6	1
6.3.	Разбиране на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди	2	3	9	6	3
2.4.	Знание и разбиране за проблемите, свързани със здравето и сигурността при научно-изследователската работа и отговорно отношение към тях	3	7	6	5	2
* Скала: 1 – изобщо не е важно; 2 – в малка степен, 3 – в средна степен, 4 – в много голяма степен, 5 – не мога да преценя						

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Таблица 2. Ранжиране на групите знания, умения и компетенции необходими за подготовката на бъдещи изследователи и професионалисти според мненията по степента „много е важно”

№	Знания, умения и компетенции, необходими за бъдещи професионални изследвания и кариерно развитие	Брой отговори по степени на значимост*				
		1	2	3	4	5
1.2.	Знания за изследователските методологии, подходи, методи и тяхната релевантност по отношение на конкретната научна област и изследване	0	0	2	21	0
1.7.	Умения да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях	1	0	1	21	0
4.2.	Умения за изграждане на цялостна аргументация и ясно и структурирано изразяване на идеите си пред различна аудитория	0	0	2	21	0
3.1.	Знания, умения и компетенции за дефиниране на цели, задачи и етапи на изследването и приоритизиране на дейностите по тяхното изпълнение	2	0	1	20	0
1.1.	Знания за най-новите теоретични и теоретико-приложни постижения в неговата и в свързаните с нея научни области	0	0	4	19	0
1.3.	Умения да идентифицира и формулира научноизследователски проблеми	1	0	3	19	0
3.2.	Знания умения и компетенции, свързани с проектиране и приложение на набор от изследователски инструменти за събиране и сравняване на данни чрез използване на подходящи източници и техники/технологии	1	0	2	19	1
3.3.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация	1	0	3	19	0
4.1.	Умения за ясен и подходящ за конкретна цел стил на академично писане – научен доклад, публикация, теза	0	0	4	19	0
4.3.	Умения за конструктивна и убедителна защита на резултатите от своето изследване по време на семинари и изпити	0	0	4	19	0
1.6.	Умения да анализира и оценява критично собствените си изследователски резултати, както и тези на други изследователи	0	1	4	18	0

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

3.4.	Знания, умения и компетенции за използване на информационни технологии по подходящ начин за управление на бази данни, запис и представяне на информация	0	0	4	18	1
5.2.	Умения за създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност	1	0	4	18	0
1.4.	Умения за оригинално, независимо и критично мислене	1	0	4	17	1
5.3.	Умение за изслушване, даване и получаване на обратна връзка	0	0	7	16	0
6.2.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на своята заетост	1	1	5	16	0
1.5.	Умения да разработва теоретични идеи	1	0	7	15	0
2.3.	Знания и разбиране за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област	0	2	5	15	1
5.1.	Разбиране за въздействието на поведението си върху другите, когато работи в екип	2	0	5	15	1
2.1.	Знания и разбиране за контекста – на национално и международно ниво – в който се извършват изследванията	0	0	8	14	1
4.5.	Умения за ефективна подкрепа на обучението на другите при участие в учебителни и наставнически дейности	2	1	6	14	0
6.4.	Знания, умения и компетенции за представяне на своите умения, лични качества и опит посредством ефективно разработване на автобиография, кандидатури и представяне на интервюта	1	2	6	14	0
2.5.	Знание и разбиране за финансовите аспекти на изследователската дейност и оценяването на нейното качество и ефективност	1	0	7	13	2
2.6.	Знание и разбиране за академичната и пазарна приложимост на резултатите от своето изследване	0	0	9	13	1
6.1.	Знания, умения и компетенции за определяне на реалистични и постижими кариерни цели	1	0	9	13	0
4.4.	Умения за подпомагане на общественото разбиране в изследваната от него/нея област	1	1	7	12	2
6.3.	разбиране на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди	1	1	7	12	2
2.2.	Знание и разбиране на проблемните области, свързани с правата на другите изследователи, както и на други хора, които може да бъдат	0	3	8	11	1

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

	засегнати от изследванията, като напр. конфиденциалност, етични проблеми, плагиатство, авторски права, злоупотреби, собственост върху данни, както и изискванията на Закона за защита на данните					
2.4.	за проблемите, свързани със здравето и сигурността при научно-изследователската работа и отговорно отношение към тях	1	2	9	8	3
	* Скала: 1 – изобщо не е важно; 2 – в малка степен, 3 – в средна степен, 4 – в много голяма степен, 5 – не мога да преценя	22	21	175	433	16

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Приложение 4

Резултати от сравнителния анализ на мненията за групите знания умения и компетенции

№	Знания, умения и компетенции на докторантите за:	Подготовка на докторантите и защитата на дисертационния труд					Подготовка на докторантите като бъдещи изследователи и професионалисти				
		Брой отговори по степени на значимост					Брой отговори по степени на значимост				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3.2.	Знания умения и компетенции, свързани с проектиране и приложение на набор от изследователски инструменти за събиране и сравняване на данни чрез използване на подходящи източници и техники/технологии	0	0	2	20	1	1	0	2	19	1
1.2.	Знания за изследователските методологии, подходи, методи и тяхната релевантност по отношение на конкретната научна област и изследване	0	0	4	19	0	0	0	2	21	0
3.1.	Знания, умения и компетенции за дефиниране на цели, задачи и етапи на изследването и приоритизиране на дейностите по тяхното изпълнение	1	0	3	19	0	2	0	1	20	0

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

4.2.	Умения за изграждане на цялостна аргументация и ясно и структурирано изразяване на идеите си пред различна аудитория	0	1	3	19	0	0	0	2	21	0
1.1.	Знания за за най-новите теоретични и теоретико-приложни постижения в неговата и в свързаните с нея научни области	0	1	5	17	0	0	0	4	19	0
1.7.	Умения да обобщава, документира и докладва за постиженията и напредъка си, както и критично да рефлектира върху тях	1	1	4	17	0	1	0	1	21	0
1.3.	Умения да идентифицира и формулира научноизследователски проблеми	1	0	6	16	0	1	0	3	19	0
2.3.	Знания и разбиране за стандартите на добрата изследователска практика в тяхната институция и научна област	0	2	4	16	1	0	2	5	15	1
4.1.	Умения за ясен и подходящ за конкретна цел стил на академично писане – научен доклад, публикация, теза	0	3	4	16	0	0	0	4	19	0
4.3.	Умения за конструктивна и убедителна защита на резултатите от своето изследване по време на семинари и изпити	0	0	7	16	0	0	0	4	19	0
1.6.	Умения да анализира и оценява критично собствените си изследователски резултати, както и тези на други изследователи	1	0	7	15	0	0	1	4	18	0
2.1.	Знания и разбиране за контекста – на национално и международно ниво – в който се извършват изследванията	0	0	7	15	1	0	0	8	14	1

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

3.3.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и критично използване на надеждни библиографски източници, архиви и други видове източници на релевантна информация	0	2	7	14	0	1	0	3	19	0
5.2.	Умения за създаване, поддържане и участие в мрежи за професионално сътрудничество с научни ръководители, колеги и експерти, както в рамките на институцията, така и в по-широк кръг изследователска общност	1	3	5	14	0	1	0	4	18	0
1.4.	Умения за оригинално, независимо и критично мислене	1	4	4	13	1	1	0	4	17	1
1.5.	Умения да разработва теоретични идеи	1	2	5	13	2	1	0	7	15	0
2.2.	Знание и разбиране на проблемните области, свързани с правата на другите изследователи, както и на други хора, които може да бъдат засегнати от изследванията, като напр. конфиденциалност, етични проблеми, плагиатство, авторски права, злоупотреби, собственост върху данни, както и изискванията на Закона за защита на данните	0	4	5	13	1	0	3	8	11	1
2.6.	Знание и разбиране за академичната и пазарна приложимост на резултатите от своето изследване	0	2	7	13	1	0	0	9	13	1
5.3.	Умение за изслушване, даване и получаване на обратна връзка	1	3	6	13	0	0	0	7	16	0
6.1.	Знания, умения и компетенции за определяне на реалистични и постижими кариерни цели	2	2	7	12	0	1	0	9	13	0
3.4.	Знания, умения и компетенции за използване на информационни технологии по подходящ начин за управление на бази данни, запис и представяне на информация	1	1	9	11	1	0	0	4	18	1
4.4.	Умения за подпомагане на общественото разбиране в изследваната от него/нея област	3	0	5	11	4	1	1	7	12	2

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

6.4.	Знания, умения и компетенции за представяне на своите умения, лични качества и опит посредством ефективно разработване на автобиография, кандидатури и представяне на интервюта	2	5	5	11	0	1	2	6	14	0
6.2.	Знания, умения и компетенции за идентифициране и предприемане на начини за подобряване на своята заетост	2	3	9	9	0	1	1	5	16	0
4.5.	Умения за ефективна подкрепа на обучението на другите при участие в обучителни и наставнически дейност	4	1	7	8	3	2	1	6	14	0
2.5.	Знание и разбиране за финансовите аспекти на изследователската дейност и оценяването на нейното качество и ефективност	2	4	8	7	2	1	0	7	13	2
5.1.	Разбиране за въздействието на поведението си върху другите, когато работи в екип	2	4	10	6	1	2	0	5	15	1
6.3.	разбиране на трансферната природа на изследователските умения и широкия набор от възможности за кариера в рамките на и отвъд академичните среди	2	3	9	6	3	1	1	7	12	2
2.4.	за проблемите, свързани със здравето и сигурността при научно-изследователската работа и отговорно отношение към тях	3	7	6	5	2	1	2	9	8	3
	Общо:	31	58	170	384	24	22	21	175	433	16
	* Скала: 1 – изобщо не е важно; 2 – в малка степен, 3 – в средна степен, 4 – в много голяма степен, 5 – не мога да преценя										

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: “Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Приложение 5

Таблица 1. Ранжиране на учебните дисциплини за значението им за подготовката и защитата на дисертационния труд (по брой отговори)

Учебна дисциплина	Брой отговори
Търсене на информация и литературни източници	23
Събиране и анализ на данни	23
Концептуализиране и дизайн на изследването	22
Качествени изследвания и анализ	22
Количествени изследвания и анализ	22
Разработване на дисертационен труд	22
Използване на информационни технологии в изследователската дейност	22
Теоретични изследвания	21
Академично писане	21
Академично публикуване	21
Експериментални изследвания	20
Сравнителни изследвания	20
Етични аспекти на изследователската дейност	19
Оценяване на ученето	19
Управление на изследователски проекти	16
Финансиране на вашата докторантура	14
Анализ на мултимодални текстове	13
Интегриране на ИКТ в преподаването и ученето във висшето образование	13
Изследване на индивидуален случай	12
Интервюто: как да се представим добре?	11
Учене в малки групи	11
Дизайн на университетски курс	10
Философски изследвания	9
В преследване на нова работа: автобиография и форми за кандидатстване	9
Изследователски методи в историческите изследвания	5
Етнографски изследвания	4
Изследвания в музеите	4
Кариерно развитие на изследователя: планиране на вашата кариера във от университета	4
Феминизмът и научните изследвания	1

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: "Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!

Таблица 2. Ранжиране на учебните дисциплини за значението им за подготовката на бъдещи изследователи и професионалисти (по брой отговори)

Учебна дисциплина	Брой отговори
Експериментални изследвания	21
Сравнителни изследвания	21
Академично писане	21
Използване на информационни технологии в изследователската дейност	21
Търсене на информация и литературни източници	20
Качествени изследвания и анализ	20
Академично публикуване	20
Събиране и анализ на данни	19
Дизайн на университетски курс	19
Количествени изследвания и анализ	18
Теоретични изследвания	18
Етични аспекти на изследователската дейност	18
В преследване на нова работа: автобиография и форми за кандидатстване	18
Интегриране на ИКТ в преподаването и ученето във висшето образование	18
Управление на изследователски проекти	17
Интервюто: как да се представим добре?	17
Оценяване на ученето	17
Концептуализиране и дизайн на изследването	16
Изследване на индивидуален случай	16
Учене в малки групи	16
Кариерно развитие на изследователя: планиране на вашата кариера във от университета	15
Разработване на дисертационен труд	13
Финансиране на вашата докторантура	13
Анализ на мултимодални текстове	11
Философски изследвания	7
Изследователски методи в историческите изследвания	5
Етнографски изследвания	4
Изследвания в музеите	4
Феминизмът и научните изследвания	1

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Проект № BG051PO001-3.3.06/0026: "Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ"

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз.

Инвестира във вашето бъдеще!